

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені Т.Г. ШЕВЧЕНКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Історія та археологія, бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

ВИБІРКОВА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ:

**ЕКСПЕРТИЗА КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ
ЄВРОПЕЙСЬКІ СТУДІЇ**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПЕРШИЙ (ОСВІТНІЙ) РІВЕНЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ

**Чернігівського національного
педагогічного університету**

імені Т.Г. Шевченка

**Голова вченої ради,
ректор**

_____ **М.О. Носко**

(протокол № 1

від «31» серпня 2017 р.)

**Освітня програма вводиться в дію з
01.09.2017 р.**

Ректор

**Чернігівського національного
педагогічного університету**

імені Т.Г. Шевченка

_____ **М.О. Носко**

«__» _____ 2017 р.

Чернігів – 2017

Розроблено робочою групою у складі:

1. Острянко Андрій Миколайович – гарант освітньої програми, керівник проектної групи, кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри археології, етнології та краєзнавчо-туристичної роботи Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка.
2. Шара Любов Миколаївна – член проектної групи, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка.
3. Щербина Світлана Вікторівна – член проектної групи, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та краєзнавчо-туристичної роботи Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка.

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53, 14013. Навчально-науковий інститут історії, етнології та правознавства імені О.М. Лазаревського, м. Чернігів, проспект Миру, 13, 14000.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр історії, вчитель історії, археолог, фахівець з експертизи культурно-історичних цінностей, фахівець з європейських студій
Офіційна назва програми	Історія та археологія, бакалавр
Тип диплома та обсяг програми	Диплом бакалавра історії, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	–
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-ENEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність атестата загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Програма викладається українською мовою
Термін дії освітньої програми	–
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://inst-hist.nethouse.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготувати студентів до навчально-виховної, науково-методичної, організаційної діяльності в якості вчителів історії загальноосвітніх навчальних закладів, а також до експертної роботи з історичної регіоналістики; надати студентам освіту в галузі історичної науки з широким доступом до працевлаштування; сформувати відповідні компетентності для подальшого навчання і особистісного розвитку.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки Спеціальність – 032 Історія та археологія. Вибіркова спеціалізація – експертиза культурно-історичних цінностей, європейські студії. Загальна підготовка (14%), професійна підготовка (86%). Нормативні навчальні дисципліни – 74,4%, дисципліни вільного вибору студента – 25,6%. Практична підготовка (навчальні, виробничі та педагогічні практики) – 9 %.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування компетентного фахівця з історичної освіти, здатного реалізовувати науково-просвітницькі проекти. Ключові слова: історія, археологія, експертиза культурно-історичних цінностей, європейські студії, країнознавство, міжнародний туризм, вчитель історії, дослідження у галузі історичної науки.
Особливості програми	Педагогічна складова дає можливість випускникам працювати вчителями історії у загальноосвітніх навчальних закладах, а додаткові спеціалізації дозволяють здійснювати експертну діяльність у проблемних полях історичної регіоналістики, європеїстики, країнознавства та міжнародного туризму.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр історії та археології може працювати у науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях; на викладацьких та інших посадах у закладах загальної середньої освіти, ВНЗ 1–2 рівнів акредитації; в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у засобах масової інформації, PR-технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, політичних партіях тощо. Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, що здобули вищу освіту першого (бакалаврського) рівня за освітньою програмою «Історія та археологія», можуть займати посади: 2320 – викладачі середніх навчальних закладів; 2340 – вчителі спеціалізованих навчальних закладів; 2431 – професіонали в галузі архівної справи, зберігання музейних та бібліотечних фондів; 2431.1 – наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство); 2431.2 – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів; 2441.1 – антрополог; 2442.1 – наукові співробітники (археографія,

	археологія, соціологія); 2442.2 – археограф, археолог, соціолог, етнолог, палеограф; 2443 – професіонали в галузі філософії, історії та політології; 2443.1 – наукові співробітники (історія, політологія); 2443.2 – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії.
Подальше навчання	Програми підготовки фахівців за другим освітнім рівнем QF-LLL – 7 (магістр).
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу до здобувачів вищої освіти; реалізуються за допомогою навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, семінарських і практичних занять, самостійної навчальної та дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, розв'язування прикладних задач, виконання проектів, навчальних та виробничих практик, курсових робіт, підготовки до написання кваліфікаційної роботи бакалавра.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності (поточний, модульний, підсумковий контроль); модульні контрольні роботи, індивідуальні проектні роботи, тестування, заліки, звіти про практику, творчі звіти, презентації, захист курсових робіт, письмові екзамени, комплексні екзамени.
6 – Програмні компоненти	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі певної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів.
Загальні компетентності (ЗК)	Вправність мислення ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність робити смислові узагальнення та

	висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби й вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації. ЗК3. Готовність до пізнання нового і неперервного навчання, до опанування нових знань та стратегій/способів мислення. ЗК4. Здатність раціонально організовувати власну діяльність та ефективно використовувати час. <i>Розвиненість рефлексії</i> ЗК5. Здатність відрізняти суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміти надавати перевагу останнім. ЗК6. Критичність та самокритичність мислення. ЗК7. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних завдань. <i>Інтелектуальна комунікація</i> ЗК8. Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст та структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати. ЗК9. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, використовувати ввічливі форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості. ЗК10. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації. ЗК11. Навички роботи в групі, розподіл функцій в колективній роботі. ЗК12. Відкритість, здатність сприймати та враховувати зауваги, оптимізувати власну позицію в процесі обговорення, налаштованість на діалог, залучення у власні міркування висловлених слухних ідей. ЗК13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. <i>Мовно-текстологічна здатність</i> ЗК14. Аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї.
--	---

	ЗК15. Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми. ЗК16. Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту. ЗК17. Здатність використовувати (усно і письмово) державну мову в усіх сферах суспільного життя, читати фахову літературу іноземною, зокрема англійською мовою. Особиста ціннісно-вольова налаштованість ЗК18. Інтелектуальне сумління, чесність у своїй справі та уникання симуляцій, плагіату й інших виявів академічної недоброчесності. ЗК19. Розуміння необхідності відповідального ставлення до роботи, чіткого і своєчасного виконання обов'язків. ЗК20. Здатність працювати в колективі та самотійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам. ЗК21. Здатність життєво й фахово реалізовувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства (зокрема сприйняття людини не як засобу, а як цілі й цінності), що нерозривно поєднана з навичками критичного мислення, опануванням і обстоюванням громадянських чеснот і прав, соціальною відповідальністю, а також патріотичним піклуванням про продуктивний розвиток держави і суспільства. ЗК22. Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації, завдяки чому відповідально й ефективно діяти в різних суспільних контекстах, сприяючи позитивному розв'язанню нагальних проблем.
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності. ФК2. Критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.

	ФК3. Розуміння соціальних функцій історика, можливостей використання історії та зловживання історією. ФК3. Здатність спілкуватися державною мовою, рідною мовою та однією з іноземних мов із використанням термінів і методик, прийнятих в фаховому середовищі; знати й вміти використовувати в професійних цілях давні мови. ФК4. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел й використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як: бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи та посилання на електронні ресурси. ФК4. Здатність виявляти і опрацьовувати належним чином джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.) для реалізації науково-дослідних проєктів. ФК5. Знання та вміння використовувати різноманітні методи виявлення та опрацювання історичних і археологічних джерел, зокрема, інструментарій спеціальних історичних дисциплін, новітні комп'ютерні технології для пошуку та обробки історичних або пов'язаних із ними даних. ФК6. Фахові знання та професійні навички роботи з виявлення, опрацювання та охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини. ФК7. Усвідомлення особливостей розвитку людства у дописемний період його історії та володіння базовими принципами і навичками дослідження даного періоду на емпіричному й теоретичному рівнях. ФК8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. ФК9. Вміння коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію. ФК10. Знати і володіти на фаховому рівні
--	--

	методами викладання історії та суміжних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів. ФК11. Здатність здійснювати відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів. ФК12. Знання правил археографічної, архівної та музейної роботи, принципів експонування артефактів і підготовки тематико-експозиційного плану. <i>Додаткові фахові (спеціальні) компетентності з вибіркової спеціалізації «Експертиза культурно-історичних цінностей»</i> ФК13. Знання нормативно-правових основ збереження та переміщення культурних цінностей. ФК14. Здатність слідкувати за змінами нормативно-правових актів, що регулюють переміщення культурних цінностей. ФК15. Здатність вдосконалювати свої знання з історії, основ мистецтвознавства. ФК16. Уміння оглядати й аналізувати різні види культурних цінностей за властивими кожному виду класифікаційними ознаками. ФК17. Здатність вдосконалювати свої знання в оволодінні сучасними неруйнівними методами експертизи культурних цінностей. ФК18. Уміння вдосконалювати навички роботи з технічним обладнанням, що застосовується працівниками митних органів для проведення експертизи культурних цінностей. ФК19. Уміння вдосконалювати знання щодо використання неруйнівних методів проведення експертизи культурних цінностей. ФК20. Уміння співпрацювати з установами, яким надано право проведення експертизи культурних цінностей, правоохоронним органами. ФК21. Уміння складати і опрацьовувати документацію, пов'язану з переміщенням культурних цінностей через митний кордон України. <i>Додаткові фахові (спеціальні) компетентності з вибіркової спеціалізації «Європейські студії»</i> ФК22. Вміння використовувати міждисциплінарні підходи для проведення порівнянь та узагальнень
--	---

	щодо природи етнонаціональних і державотворчих процесів, наявності спільного та відмінного у європейській історії. ФК23. Розуміння дефініцій «європоцентризм», «європейська духовність», «європейський простір», «європейські цінності» і формування на цьому ґрунті особистого світогляду. ФК24. Здатність аналізувати історичний поступ західноєвропейських країн пов'язаний з появою об'єднувачих проектів, авторами яких виступали видатні європейські мислителі. ФК25. Аналіз основних етапів розвитку європейської цивілізації та її перспектив в умовах сучасної глобалізації. ФК26. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між сучасною ситуацією в європейському співтоваристві та процесами минулого. ФК27. Розуміння системи європейських цінностей, європейської культури та еволюції окремих складових на різних етапах історичного розвитку. ФК28. Здатність усвідомлювати тенденції розвитку європейської інтеграції в цілому, та тенденції трансформації політичної системи Європейського Союзу. ФК29. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення ефективної діяльності в різних галузях європейістики та європейських студій.
7 – Програмні результати навчання	
Знання та розуміння (ПРН)	<i>Здатність запам'ятовувати або відтворювати:</i> ПРН1. найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом; ПРН2. основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди; ПРН3. наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії; ПРН4. основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології; ПРН5. основні принципи і методи історичного пізнання;

	ПРН6. основні типи і види історичних джерел; ПРН7. необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження; ПРН8. детальні знання про певний історичний період або проблему. <i>Здатність розуміти та інтерпретувати:</i> ПРН9. основні завдання історичної та археологічної науки; ПРН10. з'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них; ПРН11. класифікувати історичні джерела з метою реалізації конкретних науково-дослідницьких проектів; ПРН12. інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо); ПРН13. обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів. <i>Знання та розуміння (ПРН) з вибіркової спеціалізації «Експертиза культурно-історичних цінностей»</i> ПРН14. Знати нормативні акти, що у вітчизняному та міжнародному законодавстві регулюють питання збереження та переміщення культурних цінностей. ПРН15. Знати види предметів, що за нормами вітчизняного законодавства відносяться до категорії культурних цінностей. ПРН16. Знати загальні класифікаційні ознаки різних видів культурних цінностей. ПРН17. Знати технологічні особливості процесу створення різних видів культурних цінностей. ПРН18. Знати сучасні неруйнівні методи експертизи та експрес-аналізу культурних цінностей. ПРН19. Знати, яке технологічне обладнання може застосовуватися для здійснення неруйнівної експертизи культурних цінностей. ПРН20. Знати порядок контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України.
--	--

	ПРН21. Знати порядок оформлення документів, що мають супроводжувати культурну цінність при переміщенні культурних цінностей через митний кордон України. ПРН22. Знати порядок оформлення митної документації при переміщенні культурних цінностей. ПРН23. Знати основні принципи встановлення вартості культурних цінностей. <i>Знання та розуміння (ПРН) з вибіркової спеціалізації «Європейські студії»</i> ПРН24. основних рис та особливостей, які притаманні складовим європейської цивілізації в різних аспектах і галузях її минулого та сучасного буття. ПРН25. основних шляхів формування європейської культури та виокремлення цінностей європейської цивілізації. ПРН26. формування європейського простору від часів античності до сьогодення. ПРН27. еволюції європейської ідеї та спроб її практичної реалізації. ПРН28. формування цивілізаційних засад європейської єдності. ПРН29. вільно орієнтуватися в області актуальних проблем історії євроінтеграції, спираючись на позиції ключових наукових шкіл і напрямків вітчизняної та зарубіжної тематичної історіографії.
Застосування знань та розуміння (ПРН)	<i>Здатність використовувати вивчений матеріал в нових ситуаціях:</i> ПРН30. виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі; ПРН31. оцінювати основні тенденції та особливості історичного розвитку людства у певні історичні періоди; ПРН32. аналізувати відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах; ПРН33. демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі; ПРН34. організовувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної

	спадщини України; ПРН35. планувати дослідницькі проекти з історії, археології, історіографії, джерелознавства, краєзнавства та ін.; ПРН36. застосовувати сучасні методики викладання історії. <i>Здатність розбивати інформацію на відповідні компоненти і розуміти їх взаємозв'язок:</i> ПРН37. аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії; ПРН38. визначати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнаціональних та міжетнічних відносин; ПРН39. досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби; ПРН40. упорядковувати історичні джерела у відповідності до їх інформаційного потенціалу при розробці конкретної науково-дослідницької теми та реалізації археографічних проектів; ПРН41. розділяти на категорії пам'ятки матеріальної культури та історичні документи відповідно до нормативів. <i>Здатність поєднувати частини разом, щоби одержати ціле з новою системною властивістю:</i> ПРН42. формулювати мету та завдання конкретного історичного дослідження; ПРН43. всебічно розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і наукової літератури; ПРН44. аргументувати важливість соціальних функцій історика в сучасному суспільстві; ПРН45. інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології; ПРН46. пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот; ПРН47. встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур. <i>Здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі:</i> ПРН48. аргументувати актуальність теми обраного
--	--

	наукового проекту (дипломної роботи), встановлювати її зв'язок з пріоритетними напрямками розвитку сучасної науки в Україні; ПРН49. критично оцінювати ступінь розробленості дослідницької проблеми та новизну отриманих результатів; ПРН50. чітко пояснювати мету, задачі, об'єкт, предмет та методи дослідження; ПРН51. узагальнювати результати дослідницької (дипломної) роботи та рекомендувати шляхи їх використання; ПРН52. робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи; ПРН53. порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології. <i>Застосування знань та розумінь (ПРН) з вибіркової спеціалізації «Експертиза культурно-історичних цінностей»</i> ПРН54. Уміти оглядати й аналізувати різні види культурних цінностей за властивими кожному виду класифікаційними ознаками. ПРН55. Уміти ідентифікувати надані для контролю культурні цінності з тими, що описані у Свідоцтві на право їхнього вивезення/ввезення. ПРН57. Уміти застосовувати сучасні неруйнівні методи експертизи та експрес-аналізу культурних цінностей. ПРН58. Уміти визначати правові підстави відповідних дій посадової особи, що пов'язані з переміщенням культурних цінностей. ПРН59. Уміти правильно описувати затримані культурні цінності у митній документації ПРН60. Уміти кваліфіковано реєструвати культурні цінності. <i>Застосування знань та розумінь (ПРН) з вибіркової спеціалізації «Європейські студії»</i> ПРН61. здатність осмислювати тенденції розвитку європейської інтеграції в цілому (від ідеї об'єднаної Європи за часів античності до сьогодення), та тенденції трансформації політичної системи Європейського Союзу. ПРН62. усвідомлювати та оперувати терміном
--	---

	«соціокультурні кордони», пояснювати сучасну геополітичну карту світу та оцінювати стан міжнародних відносин. ПРН63. здатність аналізувати ідеї видатних інтелектуалів і політиків щодо формуванні «ідеї Європи» та її реалізації, а також розуміння головних принципів, котрі закладені в основу цього процесу. ПРН64. аналізувати основні напрямки та механізми європейської регіональної політики. ПРН65. здійснювати порівняльний аналіз закономірностей становлення та розвитку європейських держав та правових систем. ПРН66. самостійно оцінювати динаміку формування європейського простору, основні концепції та інтеграційні проекти, їх значення та перспективи в умовах глобалізації.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	95% викладацького складу мають наукові ступені та звання. Залучено 8 докторів наук, 2 члени-кореспонденти НАН України
Матеріально-технічне забезпечення	Наявні спеціалізовані аудиторії для проведення практичних занять з фахових дисциплін.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	В освітньому процесі використовуються інформаційні та комунікаційні технології, мультимедіа, Інтернет ресурс.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	—
Міжнародна кредитна мобільність	—
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	не передбачається

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Шифр за ОПП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики,	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
-------------	--	--------------------	-----------------------------

	кваліфікаційна робота)		
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1	Іноземна мова	4	екзамен
OK2	Історія української культури	3	екзамен
OK3	Філософія, етика, естетика та релігієзнавство	5	екзамен
OK4	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
OK5	Основи соціології та політології	4,5	екзамен
OK6	Основи медичних знань та охорони здоров'я	3	залік
OK7	Інформатика та обчислювальна техніка	3,5	залік
OK8	Вступ до спеціальності та методика самостійної роботи	3	залік
OK9	Психологія	5	екзамен
OK10	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	залік
OK11	Педагогіка	4,5	екзамен
OK12	Методика виховної роботи	3	залік
OK13	Методичні основи організації навчання історії	3,5	екзамен
OK14	Шкільний курс історії	3	залік
OK15	Стародавня історія України	4	екзамен
OK16	Історія України литовсько-польської доби	4	екзамен
OK17	Історія України доби Гетьманщини	4	екзамен
OK18	Історія України XIX ст.	3,5	екзамен

OK19	Історія України першої половини XX ст.	4	екзамен
OK20	Історія України другої половини XX - початку XXI ст.	4	екзамен
OK21	Історія країн Центрально-Східної Європи доби середньовіччя та раннього нового часу	5,5	екзамен
OK22	Історія країн Центрально-Східної Європи XIX ст.	3,5	екзамен
OK23	Історія країн Центрально-Східної Європи першої половини XX ст.	4	екзамен
OK24	Новітня історія країн Центрально-Східної Європи	3,5	екзамен
OK25	Історія стародавнього Сходу	5	екзамен
OK26	Історія Стародавньої Греції та Риму	4	екзамен
OK27	Історія країн Європи та Америки доби середньовіччя і раннього нового часу	5	екзамен
OK28	Історія країн Азії та Африки доби середньовіччя і раннього нового часу	5	екзамен
OK29	Нова історія країн Європи та Америки другої половини XVII - середини XIX ст.	4	екзамен
OK30	Нова історія країн Європи та Америки другої половини XIX - початку XX ст.	4	екзамен
OK31	Нова історія країн Європи та Америки першої половини XX ст.	4	екзамен
OK32	Новітня історія країн Європи та Америки другої половини XX - початку XXI ст.	4	екзамен
OK33	Нова історія країн Азії та Африки	3,5	залік

OK34	Новітня історія країн Азії та Африки першої половини XX ст.	4	екзамен
OK35	Новітня історія країн Азії та Африки другої половини XX - початку XXI ст.	4	екзамен
OK36	Основи археології та МПАД	3	екзамен
OK37	Археологія бронзи та заліза	3	залік
OK38	Археологія ранніх слов'ян та Київської Русі	6	екзамен
OK39	Спеціальні історичні дисципліни	3,5	залік
OK40	Джерелознавство історії України	4	екзамен
OK41	Українська історіографія	4	екзамен
OK42	Курсова робота з історії	3	залік
OK43	Музейно-археологічна практика	3	залік
OK44	Безвідривна педагогічна практика	2	залік
OK45	Педагогічна практика	4	залік
OK46	Педагогічна практика	5	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів			178,5 кредитів
Вибіркові компоненти ОП			
ВК1	Старослов'янська мова	3	залік
ВК2	Правознавство	3	залік
ВК3	Економічна теорія	3	екзамен
ВК4	Історія Росії доби середньовіччя і раннього нового часу	3	залік
ВК5	Історія Росії доби нового і новітнього часу	3,5	залік
ВК6	Модерна історія Росії	2	залік
ВК7	Історія Білорусі	2	залік

ВК8	Археологія кам'яного віку	4	екзамен
ВК9	Історичне краєзнавство	3,5	залік
ВК10	Історична географія	3,5	залік
ВК11	Основи педагогічної майстерності	3	залік
<i>Вибірковий блок 1 «Експертиза культурно-історичних цінностей»</i>			
ВБ1.1	Правові основи захисту пам'яток історії та культури	4	екзамен
ВБ1.2	Пам'яткознавство та музеєзнавство	6	екзамен
ВБ1.3	Історія митної справи та основи митного законодавства	6	екзамен
ВБ1.4	Експертиза культурно-історичних цінностей	5	екзамен
ВБ1.5	Основи фалеристики	3	залік
ВБ1.6	Етнографічна практика	2	залік
ВБ1.7	Експертна практика	2	залік
<i>Вибірковий блок 2 «Європейські студії»</i>			
ВБ2.1	Феномен європейської цивілізації	4	екзамен
ВБ2.2	Формування європейського простору: від ранньомодерної Європи до Європейського Союзу	6	екзамен
ВБ2.3	Цінності Європейської цивілізації	6	екзамен
ВБ2.4	Європейська регіональна політика	5	екзамен
ВБ2.5	Перспективи європейської цивілізації в умовах глобалізації: пошук нових цінностей	3	залік
ВБ2.6	Об'єднана Європа: соціокультурні кордони	2	залік
ВБ2.7	Практика з європейських студій	2	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів			61,5 кредитів

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	240 кредитів
---	---------------------

2.2. Структурно-логічна схема

I курс					
КОП	I семестр	Кре- дити	КОП	II семестр	Кре- дити
OK6	Основи медичних знань та охорони здоров'я	3	OK1	Іноземна мова	4
OK8	Вступ до спеціальності та методика самостійної роботи	3	OK7	Інформатика та обчислювальна техніка	3,5
OK9	Психологія	5	OK10	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3
OK25	Історія стародавнього Сходу	5	OK15	Стародавня історія України	4
OK36	Основи археології та МПАД	3	OK26	Історія Стародавньої Греції та Риму	4
			OK43	Музейно-археологічна практика	3
Разом із вибілковими блоками		30	Разом із вибілковими блоками		30
II курс					
КОП	III семестр	Кре- дити	КОП	IV семестр	Кре- дити
OK2	Історія української культури	3	OK17	Історія України доби Гетьманщини	4
OK3	Філософія, етика, естетика та релігієзнавство	5	OK21	Історія країн Центрально-Східної Європи доби середньовіччя та раннього нового часу	5,5
OK4	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	OK27	Історія країн Європи та Америки доби середньовіччя і раннього нового часу	5
OK16	Історія України литовсько-польської доби	4	OK28	Історія країн Азії та Африки доби середньовіччя і раннього нового часу	5
OK39	Спеціальні історичні дисципліни	3,5	OK37	Археологія бронзи та заліза	3
OK11	Педагогіка	4,5	OK42	Курсова робота з історії	3
OK12	Методика виховної роботи	3	OK44	Безвідривна педагогічна практика	2
Разом із вибілковими блоками		30	Разом із вибілковими блоками		30
III курс					
КОП	V семестр	Кре- дити	КОП	VI семестр	Кре- дити
OK18	Історія України XIX ст.	3,5	OK14	Шкільний курс історії	3
OK29	Нова історія країн Європи та Америки другої половини XVII - середини XIX ст.	3,5	OK20	Історія України першої половини XX ст.	4
OK33	Нова історія країн Азії та Африки	3	OK22	Історія країн Центрально-Східної Європи XIX ст.	3,5

OK38	Археологія ранніх слов'ян та Київської Русі	5	OK30	Нова історія країн Європи та Америки другої половини XIX - початку XX ст.	4
OK13	Методичні основи організації навчання історії	3,5	OK45	Педагогічна практика	4
Разом із вибілковими блоками		30	Разом із вибілковими блоками 30		
IV курс					
КОП	VII семестр	Кре- дити	КОП	VIII семестр	Кре- дити
OK20	Історія України другої половини XX - початку XXI ст.	4	OK5	Основи соціології і політології	4,5
OK23	Історія країн Центрально-Східної Європи першої половини XX ст.	4	OK24	Новітня історія країн Центрально-Східної Європи	3,5
OK31	Нова історія країн Європи та Америки першої половини XX ст.	4	OK32	Новітня історія країн Європи та Америки другої половини XX - початку XXI ст.	4
OK34	Новітня історія країн Азії та Африки першої половини XX ст.	4	OK35	Новітня історія країн Азії та Африки другої половини XX - початку XXI ст.	4
OK46	Педагогічна практика	5	OK39	Джерелознавство історії України	4
			OK40	Українська історіографія	4
Разом із вибілковими блоками		30	Разом із вибілковими блоками 30		

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Атестація здобувачів вищої освіти освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 032 Історія та археологія здійснюється у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи або комплексного державного екзамену з профільних навчальних дисциплін.

За умови успішного проходження державної атестації випускнику видається документ встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації історика, вчителя історії.

Бакалаврська робота має бути перевірена на плагіат.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей основним компонентам освітньої програми

[illegible]

[illegible]

5. Матриця відповідності програмних результатів навчання основним компонентам освітньої програми

[illegible]

ПРН36	*	*	*	*
ПРН37				
ПРН38				
ПРН39				
ПРН40			*	*
ПРН41		*	*	*
ПРН42			*	*
ПРН43			*	*
ПРН44			*	*
ПРН45			*	*
ПРН46		*	*	*
ПРН47			*	*
ПРН48			*	*
ПРН49			*	*
ПРН50			*	*
ПРН51			*	*
ПРН52			*	*

6. Матриця відповідності програмних компетентностей вибіркоким компонентам освітньої програми

	БК1	БК2	БК3	БК4	БК5	БК6	БК7	БК8	БК9	БК10	БК11	ББ1.1	ББ1.2	ББ1.3	ББ1.4	ББ1.5	ББ1.6	ББ1.7	ББ2.1	ББ2.2	ББ2.3	ББ2.4	ББ2.5	ББ2.6	ББ2.7
ЗК1		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК2		*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК3		*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК4		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК5		*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК6		*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК7		*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК8		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК9		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК10		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК11		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК12		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК13		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК14	*	*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК15	*	*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК16	*	*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК17	*	*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК18		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК19		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК20		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК21		*	*				*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК22		*	*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК1		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК2		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК3	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК4	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК5		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК6		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК7		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК8		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК9	*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК10		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК11				*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК12							*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК13												*	*	*	*	*	*	*	*						
ФК14												*	*	*	*	*	*	*	*						
ФК15												*	*	*	*	*	*	*	*						
ФК16												*	*	*	*	*	*	*	*						
ФК17												*	*	*	*	*	*	*	*						
ФК18												*	*	*	*	*	*	*	*						
ФК19												*	*	*	*	*	*	*	*						
ФК20												*	*	*	*	*	*	*	*						
ФК21												*	*	*	*	*	*	*	*						
ФК22																			*	*	*	*	*	*	*
ФК23																			*	*	*	*	*	*	*

[illegible]